

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Hirdetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 98. szám.

Péntek, április 30.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos:
Az általános helyzet változatlan.

**Az orosz-lengyelországi és kárpáti arcvonal több szakaszán heves ágyuharcok voltak, Tüzérségünk orosz szállás-
helyiségekre és lőszerraktárakra igen jó sikerrel tüzelt.**

**Az Opor völgyében az ellenség több órás eredménytelen ágyutüz után éjjel gyalogságunk magaslati állásai ellen
előretörést kísérelt meg, melyet azonban rövid harc után az egész harcvonalon visszavertünk.**

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:
Czernovitzból sürgönyzik:

Az oroszok heves tüzérharc után kiűritették Bojant. Támadásunk annyira meglepte az oroszokat, hogy vezérkaruk
még tudott menekülni.

(Boján bukovinai városka Czernovitztól keletre, négy-öt kilométernyire fekszik a határtól, ami azt jelenti, hogy
az oroszok Bukovina e csücskéből is kiszorultak már).

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 29.
A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

**Kalvarjától délre Kowale falut és az ettől délre fekvő magaslatot megszállottuk.
Dachowonál, Sochacewtől délre elfoglaltuk az oroszok egy támaszpontját.**

A nyugati hadszíntér.

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 29.
A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

**A csatorna nyugati partján, Yperntől északra az Iperle patak mentén, Steenstrate és Ketsas mellett levő állásaink
ellen tegnap délután óta szünet nélkül, de hiába támad az ellenség.**

**A csatornától keletre a franciáknak, algiriáknak és angoloknak jobbszárnyunk ellen tegnap este közösen kezdett
támadása ellenségünknek igen jelentékeny veszteségek mellett meghlusult.**

Yperntől északra folyt harcokban zsákmányolt ágyuk száma hatvanháromra emelkedett.

**A labasse—bethuni vasút mentén és Champagneban Le Mesniltől északra végzett ellenséges aknarobbantások
eredménytelenek voltak.**

**Le Mesniltől az általunk tegnap éjjel bevett hadállások ellen éjjel intézett francia támadásokat az ellenség nagy
veszteségek mellett visszavertük. Itt kezünkre került francia hadifoglyok sralmas állapotban voltak. Reszkettek a féle-
lemtől, mert tisztelik azt hitték el velük, hogy mihelyt német fogságba jutnak, azonnal agyonlövik őket.**

**A Maas-magaslatokon, Verduntól délkeletre, állásainkat néhány száz méterrel előbbretoltuk és
megerősítettük.**

A Vogézekben a helyzet változatlan.

Az elsülyesztett francia cirkáló.

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A Giornale d'Italia szerint az elsülyesztett Leon Gambettán a robbanás pillanatában óriási pánik tört ki a legénység
között s a tiszték revolverrel sem tudták őket megfékezni. Több csónak a beleugráló legénységgel fölborult. Olasz torpedó-
naszádok tegnap délben az elmerülés után 12 órával a Gambetta embereiből 25-öt megmentettek s ötven halottat kihalásztak.
Hir szerint Aenet ellentengernagy öngyilkos lett.

A háborús törvényhozás. — Tisza Bécsben.

Budapest, április 29. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A munkapártban és a függetlenségi pártban tegnap délután az indemnitást tárgyalták. A munkapárt értekezlete
után Tisza István gróf miniszterelnök Bécsbe utazott.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szmoleszky József pénzügyőri főbiztost Nagybecskerekre pénzügyi felügyelővé kinevezte.

Kinevezte továbbá Oláh János pénzügyőri biztost pénzügyőri főbiztossá Pancsovára, Janesó Károly pénzügyőri biztoshelyettes pedig pénzügyőri biztossá Nagykikindára.

— **Kamenszky ezredes meghalt.** Mely részvétellel vesszük Budapestről a gyászírt, hogy Kamenszky Rezső m. kir. honvéde ezredes, aki sok évig volt a nagybecskereki honvédszászlóalj parancsnoka, április hó 28-án Budapesten hosszabb szenvedés után 55 éves korában meghalt. A kitűnő katonát általános szeretet és tisztelet környezte városunkban s így halála, mely ugyszólván férfikora delén érte, minden körben mély megilletődést kelt. A boldogult az utóbbi években kezdett betegeskedni s állapota egyre súlyosbodott. Legutóbb a fővárosba vitték gyógykezelésre, de az orvosi tudomány nem tudott megbirkózni a kórral s a kitűnő katonát tegnapelőtt jobblétre szenderült. Az elhunyt holttestét hazahozták Nagybecskerekre s itt temetik el holnap, május elsején délután 4 órakor a róm. kath. temető kápolnájából.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Kamenszky Rezső Árpádné szül. Zettel Anna mint hitves, dr. Kamenszky Árpád és Dénes mint fia, özv. Zettel Károlyné szül. Gallos Fanni mint anyósa, Kamenszky István mint testvére, egy a maguk, valamint a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett és felejtethetetlen férj, illetőleg apa, vő, testvér és rokon nemes Kamenszky Rezső Árpád m. kir. honvéde ezredes, a szabadkai 6. honvéd gyalogezred volt parancsnoka folyó évi április hó 28-án reggeli 4 órakor hosszabb szenvedés és a haldoklók szentségeinek felvétele után életének 55-ik és boldog házasságának 25-ik évében az Urban csendesen jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei folyó évi május hó 1-én délután 4 órakor fognak a nagybecskereki kápolnában a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a nagybecskereki temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1915. évi április hó 28-án.

— **Hírek a przemysli foglyokról.** Kelemen Zoltán honvédhuszár főhadnagy, Kelemen Gábor vármegyei tisztviselő fia, aki Przemyslben szintén fogságba esett, Bouguimaból (Stamarskaja tartomány) sürgönyözött Nagybecskerekre szüleinek, hogy odaérkezett s jól érzi magát.

Elmer Mátyás módosi ügyvéd 5. honvéde gyalogezredbeli tartalékos hadnagy Kiewből irt haza levelet, hogy Przemyslből oda szállították s egészséges.

Gyovay István az 5. honv. gyezr. nagybecskereki zászlóaljának őrmestere, aki Przemysl elestével hasonlóképpen fogságba került, április 19-iki kelettel német nyelvű levelezőlapot küldött feleségének, amely magyarul így hangzik:

Kedves feleségem!

Bizonyára már tudod, hogy mi orosz fogságba jutottunk. Már több mint két hét óta uton vagyunk s állítólag Turkesztánba szállítanak. En hála Istennek egészséges vagyok, ne aggódjatok, az oroszok nem bannak velünk rosszul. A kérdezett Csankó Vilmos (nagybecskereki áll. tanító, aki szintén Przemyslben van. — A szerk.) életben van. A főbbi kérdezettek-ről nem tudok semmit. Kérlek, értesítsd a mamát. Üdvözlöl és esőkel örökké hü férjed.

— **A váltópénzhiány.** Megirtuk, hogy a temesvári kereskedelmi és iparkamara e hó 22-én tartott közgyűlésén foglalkozott a váltópénz hiányával, melynek során úgy határozott, hogy ez ügyben első sorban a pénzügyminiszterhez fordul. A kamara most meg is tette erre vonatkozó lépéseit, amennyiben fölterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez és arra kérte, hogy a forgalom igényeihez mérten tegyen intézkedéseket újabb nagymennyiségű váltópénz veretésére. Addig is, amíg az újverésű válópénz forgalomba kerülne, a kamara kívánatosnak tartaná,

hogy ideiglenesen papír egykoronások, sőt esetleg még kisebb papírpénzek is forgalomba hozassanak, melyek azután a pénzverés befejeződésével természetesen bevonandók volnának. A fölterjesztés végül megemlíti, hogy a kamara egyidejűleg lépéseket tesz aziránt is, hogy a falusi lakosságot a közigazgatási hatóságok megnyugtassák és kellő indokokkal meggyőzzék arról, hogy a váltópénz visszatartása épp oly céltalan, mint amily káros. A kamara egyuttal arra is felkérte a pénzügyminisztert, hogy hasson oda, hogy az Osztrák-Magyar Bank délvidéki fiókintézetei váltópénzzel még fokozottabb mértékben láttassanak el.

— **Élelmiszerek behozatali vámjának felfüggesztése.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltség figyelmét a m. kir. miniszteriumnak 1401—1915. sz. rendeletére, melynek értelmében újabb a következő cikkek vámja függesztetik fel: Cukor, a tejencor és festőencor kivételével. (A fogyasztási adó fizetésére vonatkozó kötelezettség érvényben marad.) Hagyma és fokhagyma. Mindenemü főzelék (a szarvasgomba kivételével és étkezésre való másféle növény, elkészítve, szárítva, aszalva, összevagdálva, porrátorva vagy másképpen aprítva): a) aszaltfőzelék, szóva is, b) másféle, szóva is, továbbá sósvízbe vagy ecetbe rakva, hordókban, ökör, bika, tehén, növedékmariha, borjú, juh és kecske (kos, ürü és bak is), bárány és gödölye, sertés, 60 kg. és ennél nagyobb súlyú, mindennemü szárnyas, vad és szárnyasvad, leölt, feldarabolva is, friss hal, édesvízi rák, szárazföldi esiga, scampi, hal- és fokaszir, közönséges fekete vagy fehér kenvér, hajóskétszersült, sütemény (bisenit, cakes, kalács, ostyá stb.), tésztaemü (azaz macaroni, metélt és hasonló, nem süített készítmények lisztből). Hus: a) friss, b) elkészítve és pedig szóva, szárítva, füstölve, pácolva, ugyszintén főzve is, Huskolbász, sajt, besózott vagy füstölt hering. Külön meg nem nevezett halak szóva, füstölve, szárítva. Elkészített halak (marinálvá vagy olajba rakva stb.) hordókban. Huskonzervek. Főzelék-konzervek. Gyümölcsök, főzelékek és más konvhai növények elkészítve, továbbá hal- és huskonzervek és emberi élvezetre való szilárd (szárított) tojássárgája, valamint mindennemü tojás-konzerv, ugyszintén mindennemü haskivonatot és levesgyártmány. Kéveköttök gom-belyagokban vagy motlakban. Végre a 102—105. tarifaszámok alatt megnevezett olajok akkor is e tarifaszámok szerint vámolandók, ha 25 kg.-nál kisebb súlyú palackokban, korsókban és hasonló tartályokban kerülnek behozatalra.

— **Fémet a katonaságnak.** A rendőrkapitányság kéri a közönséget, legyen szives a különféle fémeket előkerestetni a padlásról, pincéből, éléskamrából és egyéb helyekről s tartsa készletben, hogy mire a fémgyűjtőkoci megjelenik, azokat átadhassa.

— **Futballisták a vak katonáknak.** Vak hőseink javára rendezett legutóbbi futballmérkőzés felülfizéseinek eredménye a következő: Dr. Dellimanics Lajos főispán, Heller Dávid, Torontál vármegyei központi hitelszövetkezet 10—10 K, Zecha Frigyes százados 9 K, Mayer Rezső nyomdatulajdonos, Glücksmann Samu, Indikovics Zoli és Péter, Torontál megyei Takaré- és Hitelbank, Nagybecskereki Népbank 5—5 K, dr. Magyar Károly, dr. Menezser Izidor, Közgazdasági Bank, Kereskedelmi Részvénytársaság, Nagybecskereki Takarékpénztár 3—3 K, Jankó Ágoston alispán, Strusz Serafin, dr. Nagy Dezső, Strosz Béla, Buchalter József kad. asp., Eckstein Lajos, Frank Lajos, Graszl Ferenc, Stagelschmidt József, Melkuhn Dezső, Fendler Józsefné, Benó J., Szerb takarékpénztár, Ipar- és kereskedelmi bank r.-t. 2—2 K, Todoroszk Miklós 1.80 K, Glücksmann Mór 1.70 K, Párkas Vince, Matyavoszkj Endre, Szentirmay Pál, dr. Horváth Kálmán, Axmann főállatorvos, Demkó István, Novák, Geiduschek Janka, Liptai Dezső, Engel Margit, N. N., N. N., N. N., dr. Steiner Gyula, N. N., N. N., N. N., Rádd Miklós, X. Y. Z., N. N., N. N., N. N., N. N., Alexich Bogolyub 80 f, N. N. 70 f, inf. Wálin Milos

60 f, Molnár Lajos, Papp K. 50—50 f, N. N., N. N. 20—20 f. A tiszta jövedelem 151 korona, amelyet a rendezőség beküldött Az Est szerkesztőségének. A felülfizetésekért hálás köszönetet mond a Nagybecskereki Sportklub vezetősége. Egyben köszönetet mond Todoroszk Miklós urnak, aki a helybeli Boda Dezső és Rácz Péter cigányprimások vezetése alatt álló 15 tagu zenekarukat díjtalanul megszerezte, valamint a nevezett primás urnaknak is.

— **Jön a fémgyűjtőkoci. Adakozunk fémeket.**

— **Arató és eséplőgépek szakmunkásainak pótlása.** A gépkezelői személyzet nagyrészeinek hadbavonulása miatt ezeknek hiánya az aratási és eséplési munkáknál igen érezhetővé fog válni. Tekintettel azokra a rendkívüli fontos érdekekre, amelyek a gabonának kellő időben való betakarításához és kicsépléséhez fűződnek, a kereskedelmi és iparkamarák idejekorán közbenjártak a kereskedelemügyi miniszternél avégett, hogy a munkák elvégzéséhez szükséges szakmunkások rendelkezésre állásának módját találja. Ennek a közbenjárásnak eredményeként a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a főnhatósága alá tartozó kassai és szegedi felső ipariskoláknak, a győri, kőlozsvári, marosvásárhelyi, nagyváradai és temesvári fa- és fémipari szakiskoláknak, a pécsi és pozsonyi fémipari szakiskoláknak a felsőbb évfolyamok komolyabb gondolkozásu, értelmesebb tanulóit az egyszerű gabonaarató, marokrakó arató és kéveköttő aratógépek működésével, szerelésével és kezelésével elméletileg és gyakorlatilag ismertessék meg és ezen gépeken előfordulható hibák kijavításában gyakorolják be, a budapesti állami felső ipariskolán pedig ezen tárgykörrel két párhuzamos tanfolyamot engedélyezett, amelyek az iskola kötelékén kívül álló ipari és mezőgazdasági munkások is felvételtnek. Ezenkívül intézkedett már aziránt is, hogy a megnevezett iparkamara intézeteken, valamint a debreczeni és miskolci fémipari szakiskolán és a brassói állami faipari szakiskolán külön gőzkazánfűtői és lokomobilgépkezelői tanfolyamok szerveztessenek és ezekre az érdekelt gazdaközönség figyelmé is felhívassék. Végül a cséplési munkák megkönnyítését célozza a cséplőgépek hajtására szolgáló lokomobilok önálló kezelésére szükséges gőpgépkezelők és gőzkazánfűtők alkalmazása tárgyában a földművelésügyi miniszter ural együtt 1914. évi augusztus hó 4-én 59651. szám alatt kiadott és a Budapesti Közlöny mult évi 182-ik számában közzétett rendelet is, mely a kivételes helyzetre való tekintettel képesítéssel nem bíró gőzgépkezelők és gőzkazánfűtők alkalmazását is lehetővé teszi. A temesvári kereskedelmi és iparkamara azzal értesíti erről az érdekelt cséplési vállalkozókat, hogyha a szóban forgó munkások felett nem rendelkezik, iparkodják azok biztosítása érdekében az említett iskolák igazgatóságával érintkezésbe lépni.

— **Védekezés a férgék ellen.** A hadtápfőparancsnokság a hadtápkörlet összes hadtápparancsnokságaihoz, hadtápesoportparancsnokságaihoz és a katonai parancsnoksághoz rendeletet adott ki, mely a hadrakelt sereg tetümentesítésére vonatkozó tapasztalatokat és irányításokat tartalmaz. A hadrakelt sereg ruházatának kenezése ezen közlések szerint többszörös nehézségekbe ütközik, ami a mögöttes országrészekben aligha forog fenn hasonló mértékben. Iparunk ama reaháramló feladatnak, hogy a tetümentesítéshez szükségelt nagymennyiségű gőzfertőtlenítő készülékeket előállítva csak nagyon késedelmesen tud megfelelni. Ennélfogva sürgetően szükségessé válik ezen ruházatnak jól légzáró kamrákban kenezés által való tetümentesítése. A mögöttes országrészekben ily kamrák mindenütt könnyűszerrel készíthetők. A ruhák kenezéséhez a Hadtápfőparancsnokság tapasztalata szerint köbméterenkint 50—70 gr. kén szükséges. Kénserpenyőt a megfelelő cégek hadügyminiszteri rendeletben foglalt utmutatás alapján mindenütt képesek előállítani. A kén helyben vagy katonai

parancsnokságnál szerezhető be, esetleg a valóságos szükségletnek megfelelő mennyiséget a hadügyminiszteriumtól lehet kérni. A pöttek kötelesek a kiütéses hagymázzal szemben, melyet tudvalevőleg az elődök terjesztettek, erélyes óvórendszabályokat alkalmazni, hogy a hadra kelt sereg új alakításainak kifogástalan pótlást biztosíthassanak. A helyiségekben a legnagyobb tisztaságnak kell uralkodnia, a csapat ismételt tisztálkodására a ruha és fehérmű tisztaságára a legnagyobb súlyt kell helyezni. Elvárja a katonai parancsnokság, hogy a pöttek parancsnokságai mindent el fognak követni ezen ragályos betegség elterjedésének csapatainkban való meggátlása céljából.

— „Háboru és Szocializmus“ címen nagyobb tanulmánygyűjtemény jelent meg Kunfi Zsigmond szerkesztésében. A hét ives könyv behatóan tárgyalja a szocializmusnak és szociálpolitikának a háborúval összefüggő valamennyi kérdését és érdekes bepillantást enged a háborús szocializmus gondolatvilágába, törekvéseibe, várakozásaiba és esalódásaiba. A füzet, amely a magyar szocializmus világnézetének hű és érdekes tükré s amelybe a szocialista irodalom művelőinek nagy része irt, 80 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagylecskeréki anyakönyvi hivatalban a leoltolt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Momirski Milivoj gk. földmives és Latovlyev Julianna gk. Quint József rk. gépész és Schovane Anna sk. — Lengyel Lajos rk. urasági inas és Tóth Erzsébet rk. — Dehelán János gk. földmives és Bolianciu Flóra gk. Treier Jakab rk. hajófitő és Konecsek Rozália rk. — Piesz János rk. napsz. és Schmidt Anna rk. — Popov Péter gk. asztalossegéd és Putnik Miléva gk.

Születések: Perce Gábor rk. kovács, leány. — Mahler József rk. asztalos, leány. — Kiss József rk. s. jz. leány. Göttel Agoston ág. ev. vasúti fékező, leány. — Csókás Antal rk. géplakatos, fiu. — Bajesi József rk. vonatkísérő, fiu. Kalugyerszky István gk. mészáros, leány. Gruits Velizár gk. vasöntő, leány.

Halálozások: Schlitter Imre rk. 26 éves szabós., veselob. — Laczkovics János rk. 62 éves városi szegény, agyaguta. Pataki Pál rk. 3 éves, veselob. — Mészáros József rk. 31 éves földmives, gümőkór. — Öze Lászlóné rk. 32 éves, bélhurut. Percz Sebő gk. 62 éves földm., tüdővész. Benák Györgyné rk. 23 éves, hasihagymáz. Mayer Kristófné rk. 51 éves, agyaguta. — Hampamer Lajos rk. 11 hónapos, göresök.

A szakadékok fölött.

— A hős eszmadia. —

— ápr. 30.

— Káplár ur Grenyónak hívják, ha kíváncsi tetszik rá lenni, megmutathatom, ott fekszik a legszélső ágyban.

Igy mutatta be a sebesült-vonat egyik ágyas kupéjának inspeksiója a vonatot legérdekesebb emberét.

Káplár ur Grenyó. Ma már valóságos közhely egy harci dicsőségről, bátorságról, fortélyról és magyar leleményességéről szóló írás, de próbáljuk Grenyó Andrást kiemelni ezek közül a sablonos kőszökök közül, akik elfognak egynehány muszkát, földérintő szolgálatban kitűnő híreket szereznek és csillagot, meg vitézségi érmet kapnak kitüntetésül.

Igaz, Grenyó András káplár is csak ezek közé a hősök közé tartozik, azzal a különbséggel, hogy két orosz revolvergolyót hozott magával a káplári sarzsín és az önvenhét esztendőn kívül, amivel önként beállott a hadseregbe. A sebesült társai valóságos legendákat meséltek az öreg önkéntesről, az 57 éves hősről, aki rendkívüli érdekes kalandokat élt át.

Amikor az ágyhoz érünk, kinyujtsa eres durva kezét és megszorítja az én kezemet és így mutatkozik be:

— Korporal Andreas Grenyó. Civilben eszmadia — teszi hozzá a bemutatkozás hivatalos részletéhez, hogy teljes kiléte felől tájékozzon.

— Hol sebesült meg?

— Uzsoknál, kérem alássan, nagyon szemtelen volt az a muszka tiszt, akit kísértem és két golyót belém eresztett.

— Hogy történt?

— Én kérem, patrulra jelentkeztem, aztán egy őrzőjáratot fogtunk el heten, amelyben egy orosz tiszt is volt. Én tessék tudni, ismerem a reglamát, a legényektől elszedtem a fegyvert, de a tisztet nem kutattam ki, mert meg akartam mutatni, hogy a magyar baka méltányosan tud viselkedni a virtuosus ellenséggel, (mert a tiszt nem valami pipogya fráter volt, háromszor is nekünk vezényelte a bakáit, de azok nem gyűttek.)

Hanem az én diplomatikám ugyan csak visszafelé sült el. Mikor egy jó órai menetelés után a hegyek közt a legmerevebb ösvényeken mentünk, elől az oroszok meg a tiszt, aki legmögötte ment a katonáinak, hirtelen visszafordult és mielőtt még leszedhettük volna, revolvert rántott és közibénk lőtt. Vagy kettő le is fordult közülünk a meredekről a szakadékból. Akkor neki iramodtam, átkaptam a derekát, de a kutya még akkor sem adta meg magát, hanem hol a pisztolya agyával verte a homlokom, hol ráncigált, hogy magával rántson a mélységbe. Csak egy hajszálon múlt, hogy le nem gurultunk. — Mikor egy nagyot rántott rajtam, hirtelen elengedtem, mert éreztem, hogy megsajdul a vállam a roppant erőttől, amit önmagának adott, megtántorodott és — mielőtt még az akkorára odaért bajtársak megfoghatták volna, — lebukott a szakadékból.

— Alattunk egy vizesés volt, amely a hóolvadáستól megáradva ömlött alá, ez pillanatok alatt elragadta a szemünk előtt. Akkor éreztem csak, hogy vérzik a vállam, mikor odanyultam, hát csak bele-sajdult a combom is. A revolver két golyója éppen engem talált. Egyik a vállam sebézte meg, másik a felső combomban akadott meg. A megmaradt bajtársaim közül kettő a foglyokat fogta most maga elé, másik kettő keresztbe tett puskán cipelt le a hegyről. Mikor a völgybe értünk, a kis hegyi patakban keresztül fektűt holtan a tiszt, beszakadt homlokkal, véresre csapzottan. — Egész ideig hömpölygette a vizesés ereje, itt is csak egy kiálló sziklában akadott föl a holtteste. — Mondtam a fiuknak, hogy emeljék ki a vízből, megérdemli, ha visszaélt is a jószágommal, vitéz volt, mint egy magyar baka.

— Amikor hazavittek, a kapitány ur csunyán lehordott, hogy nem kutattam ki a tiszt zsebeit, azután szó nélkül két eszilatgot varratott a galléromra. A főhadnagy ur azt mondta, hogy még medállira is fölterjesztettek.

— Mi a szándéka most, Grenyó bátyám?

— Hazamegyek a falumba, Nánásra. Kiheverem a bajom és visszamegyek megint oda, ahol szükség van rám...

— De annyit mondhatok, — fejezte be az 57 esztendő, tagbaszakadt, ősz hajju, ősz szakállu hős, — addig nem veszem föl a kaptafát, amíg meg nem fizetem ezt a két golyót a gazember muszkának.

Ezt mondta Grenyó káplár. — Civilben eszmadia, aki politizál, háboruban hős, aki szakadékok tetején orosz tiszttel birkózik.

A. M.

Színház, művészet.

** A tökéletes asszony. — Szécsy Ferenc vendégtájká. Szécsy Ferenc tegnap Lehár operettjében lépett föl Cavaletti szerepében. A művész ezuttal is élénk tetszés mellett játszott s bár hangja nem mindig bírta a nagy énekpartit, temperamentumos meleg játéka biztosította neki a sikert. Juhász Margit Elvira nehéz énekszerepében tanúságot tett fejlődéséről s egyes énekszámait sikerültek. A többi szereplők közül Parlagi Béla, Gáspár Jenő, Sebestyén Rózi és Ernyei János arattak elismerést. Az előadás legkitűnőbb részét Lambert Ferenc karmester vezetésével azonban a zenekar nyújtotta, amely pompás játékkal Lehár zenéjének minden szépségét érvényesítette.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Hirdetések.

Torontálvármegye alispánja.

10392—1915. szám.

274—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye közönsége által a m. kir. honvéddadapródiskolánál létesített alapítványos helyek egyike megüresedett és az 1897. évi XXIII. törvényeikk értelmében szervezett pécsi honvéddadapródiskola I-ső évfolyamában az 1915/16. tanév kezdetén betöltendő lesz.

Felhívom ennélfogva az ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtokat, hogy pályázati kérvényeiket folyó évi június hó 1-éig nálam annál is inkább adják be, mert a később érkezendő kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pályázati feltételek:

1. Magyar állampolgárság, mely a községi előjáróság által kiállított illetőségi bizonylattal igazolandó.

2. A pályázó testi alkalmassága katonai nevelésre, igazolandó tényleges katonai vagy honvédorvos által, valamint a beoltás külön himlőoltási bizonyítvánnyal.

3. Elméleti előképzettség, mely valamely középiskola 4. osztályának végzését igazoló bizonylattal igazolandó. A nyilvános középiskolákkal egyenrangusított iskolák 4. osztályu bizonyítványa is elfogadatik. Az előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év félévi iskolai értesítőjével.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet, mely erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. Életkor tekintetében a betöltött 14., de tul nem haladott 16. életév, mely születési anyakönyvi kivonattal igazolandó.

6. Torontálvármegye területén birtokosági illetőség. Hyenek nemlétében bármely más illetőségű magyar állampolgár pályázata figyelembe vétetik.

Fenti feltételeket igazoló okmányok a kérvényekhez csatolandók.

Az alapítványi hely adományozási joga Torontálvármegye közönségét illeti meg.

Oly ifjak, kik a cs. és kir. közös hadsereg valamely katonai nevelő- és képzőintézetének már növendékei, nem pályázhatnak.

Nagybecskerek, 1915. április 27.

Jankó, alispán.

A perlaszi kir. járásbiróságtól.

411—1915. szám.

276—1.1

Hirdetmény.

A perlaszi járásbiróság közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat: Perlaszi járási takarékpénztár részvénytársaság perlaszi cégénél 1551 kor. 40 f-ről szóló Ilin Danica nevére kiállított 583—296. számú takarékpénztári betétkönyvecské megsemmisítése iránt az eljárást Ilin Danica perlaszi lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetéshöz a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Perlasz, 1915. évi márc. hó 13-án.

Dr. Lehotzky s. k., kir. jb.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bédogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Bortorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cyókereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Dávtáruhá:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kömüvesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bjauerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
,Pest városához" c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annan örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruhá:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyas, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai naplaj kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb naplaj Torontálvármegyében